

אזהרה לכל הגברים

(המשך מעמוד 21)

עשתרות. ואף שבעל הפסידונים הוא לא אחר מאשר ברל רבן, והוא ושירתו הינם קריקטורה של משורר ופיוט, היא מפצה את עצמה על מה שאין בממשותו, בכוח דמיונה, המתאוה לראות את המציאות אחרת. חלומות גדולה הם לא פיצוי על נעוריה המיוסרים ועל חייה התפלים בימי בגרותה, ורק בעזרת אשבעל עשתרות, שהוא פרי דמיונה הגלבה, היא הופכת להיות ליום אחד בחייה רוזנת מורע המלכים.

אכזבה בלתי-מבוטלת

לאחר שנדפסו שלושה הכרכים הראשונים של הלוריאן, נתבררם התבנית שלו במלואה. ג' הכרכים שכבר נדפסו ממיפעל רומאניסטי נדיר זה של שחר, תיארו את אופני-הבסתו של האדם עלי-ידי, היכל הכלים השבורים" הגשמי. שני הכרכים הנותרים היו צריכים, ככל הנראה, לחזור אל הדמות המרכזית, שסיפורה טרם מוצה. אל גבריאֵל לוריא. הוא ספג כשלונות, אך טרם הוכרע, ודומה שבסבלנות הוא לומד להכיר את בקיעיו-חולשותיו של היכל הכלים השבורים הזה, לקראת ההכרעה הסופית. בשני הכרכים הנותרים היה אמור גבריאֵל לוריא לגבור על המציאות הגשמית בשם כולנו: בשם "המספר", שרוליק שושן ושושיק שושן וכל האחרים. עליו היה להבקיע אל הסודות המופלאים שמאחורי הממשות המתעתעת בנו, ולהטעימנו אותה תחושת-אוישר שלמה שלא ידענו כמותה אלא בחלום, ואף חלומנו לא שיער אלא מקצת מתיקותה.

הרומאן "סוכן הוד מלכותו" הוא לפיכך אכזבה, לא רק משום שאינו שלם לעצמו, אלא משום שהוא מעיד על שחר, שבחר לדשדש במקומו, אשר נכבש ביצירתו זה מכבר, במקום להוסיף ולהבקיע אל הפסגות שנועדו לו בהשלמת הלוריאן. חרף קווי-הדמיון בדרכי הסיפור, ולמרות קווי-הרצף הרעיוניים, אשר נמשכים מהלוריאן אל הרומאן הנפרד הזה, "סוכן הוד מלכותו" הוא בכללותו תוצאה פחות מעולה מזו שהתחייב בה שחר בשלב שהגיע אליו בכתבת הלוריאן. ואף שהרובד הבדיוני ברומאן החדש אינו נופל לרוב מאיכות כתיבתו הסיפורית של שחר, ואף ש"סוכן הוד מלכותו" עולה בקריאתו על כל רומאן קודם של שחר — לאותם שציפו להשלמת הלוריאן, הוא מנהיל אכזבה בלתי מבוטלת. הלוריאן כיוון את דעתנו ואת הרגשתנו לבעיות קיומיות רציניות יותר מאשר לרעיון הפליטוניסטי, שלכל ריינהולד אורבת התמרה שלו, כשם שלכל אייבי דרייזל כורה שוחה לילי פ'ידלמן שלו, מטעמים חיצוניים אלה, של תימאטיקה ושל קריאות, יהיה ודאי "סוכן הוד מלכותו" מועמד מבוקש ביותר לתרגום לשפות זרות. וכשם שלא הייתי רוצה לראותו מייצג את כתיבתו של שחר בארץ, כן לא הייתי גא לעשותו מייצגה של הסיפורת העברית ברחבי העולם.